

Køn og chikane i kommunalpolitik¹

Temanummer: Kønsforskelle i Danmark

Chikane, intimidering og vold i politik er ikke et nyt fænomen, men det har fået fornyet opmærksomhed i de senere år både i offentligheden og inden for forskningen. Den anden bølge af #MeToo-bevægelsen ramte også Danmark og afdækkede sexchikane i nogle af landets store kulturelle og samfundsmæssige institutioner, herunder også i politik (DR 2014; Amnesty 2017; 2018; Institut for Menneskerettigheder 2019; Politico 2020; TV 2 2020), ikke mindst hjulpet på vej af #EnBlandtOs (Friis m.fl. 2020). Forskningsfeltet er i kraftig udvikling og kombinerer fokus på vold mod kvinder i politik (Krook 2020), politisk vold specielt i udviklingslande og nye demokratier (Bjarnegård og Zetterberg 2023a), og parlamenter som gode arbejdspladser (Childs 2015). *Formålet med denne artikel er at vise, hvor udbredt er oplevelser af chikane, intimidering og vold blandt de danske kommunalbestyrelsesmedlemmer, hvor det foregår, og hvem der gør det.*

I næste afsnit præsenterer jeg kort en del af den eksisterende litteratur om karakteren af og forklaringer på de folkevalgtes oplevede chikane, intimidering og vold, hvorefter jeg præsenterer den spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark i 2020, artiklens analyser er baseret på. I analysen viser jeg, i hvilket omfang kommunalbestyrelsesmedlemmer oplever seksuel, psykologisk og fysisk chikane, intimidering og vold, hvor de oplever det, og hvem de oplever gør det.

Chikane i politik

Vold mod kvinder i politik er udbredt (Okimoto og Brescoll 2010; IPU 2018; Krook 2017; 2018a; 2018b; Bardall, Bjarnegård og Piscopo 2019; Schneider og Carroll 2020). Den eksisterende litteratur inkluderer en del bemærkelsesværdige casestudier, der fokuserer på chikane af kvinder i politik, enten baseret på et enkelt eller lille-n casestudier eller spørgeskemaundersøgelser. Mens udtalelser fra de kvinder, der oplever vold og chikane (e.g. Krook 2020), giver en værdifuld indsigt i karakteren af vold og chikane og dermed basis for at konceptualisere chikanens type og alvor (Krook og Sanín 2016; 2019; 2020), giver de ikke en systematisk fremstilling af, hvor meget chikane der er på tværs af alle kandidater.

Studier, der kun inddrager kvinder, giver os ikke mulighed for at undersøge det overordnede omfang af chikane og vold i politik og i særdeleshed ikke,

KARINA KOSIARA-PEDERSEN

Institut for
Statskundskab,
Københavns Universitet,
kp@ifs.ku.dk

i hvilket omfang volden og chikanen er kønnet. Mens tidligere studier har fokuseret på chikane og vold mod kvinder i politik, er opmærksomheden i nyere studier drejet i retning af undersøgelser, der inkluderer både kvindelige og mandlige kandidater, folkevalgte, etc., hvilket muliggør studier af kønsforskelle. Disse viser, at der er mere chikane og vold mod kvinder end mænd blandt amerikanske borgmestere (Herrick m.fl. 2019; Thomas m.fl. 2019), parlamentsmedlemmer i Island (Fontaine 2020), toppolitikere i svenske kommunalbestyrelser (Håkansson 2021) og kandidater ved 2019-valget i UK (Collignon og Rüdig 2020). Men det er ikke alle studier, der finder støtte til tesen om, at kvinder oplever mere vold end mænd, hvilket fx er tilfældet blandt norske parlamentarikere (Bjørge og Silkoset 2018).

Studier af vold mod kvinder i politik såvel som #MeToo-kampagnen fremhæver seksuel chikane, mens studier af vold ved valg i nye demokratier traditionelt fremhæver fysisk vold. For at få en fuld forståelse af betydningen af chikane, intimidering og vold i politik er det nødvendigt at inddrage forskellige typer af chikane (Krook og Sanin 2019; Bjarnegård 2018; Bardall, Bjarnegård og Piscopo 2019). International forskning viser, at kvinder i politik hyppigere er ofre for psykologisk chikane, mens mænd oftere er ofre for fysisk vold (Bardall 2018; Bjarnegård 2018). Der er også kønsforskelle i, hvor det finder sted. Kvinder er oftere ofre for chikane i privatsfæren, mens den politiske vold, mænd oplever, oftere finder sted i den offentlige sfære, hvor med sandsynligheden for, at den bliver rapporteret, stiger (Bjarnegård 2018). Derudover er der også påvist kønsforskelle i, hvor slemt det er. Et studie af britiske parlamentsmedlemmer på Twitter viser, at mens kvinder ikke modtager mere end mænd, er den chikane, kvinder modtager, mere truende (Ward og McLoughlin 2020: 63). På denne baggrund er vores første forventning, at kvindelige kommunalbestyrelsesmedlemmer i større grad end mændene oplever chikane.

Der har i forskningsfeltet været en fokus på kvinder og kønsforskelle, fordi kvinder traditionelt har været udelukket fra politik gennem senere stemmeret og fortsat underrepræsentation. Kvinderne har dermed været udfordrerne til det etablerede politiske system. Men det samme kan til dels siges om unge. En del studier peger på, at andre identiteter korrelerer med chikane, og at en af disse er alder. Yngre amerikanske borgmestere oplever mere chikane (Herrick m.fl. 2019; Thomas m.fl. 2019), og det samme gælder for svenske kommunalbestyrelsesmedlemmer (Håkansson 2021).

Spørgeskemaundersøgelsen

Der er en del måder, hvorpå chikane kan undersøges (Ballington 2018; Bjarnegård og Zetterberg 2023a). Her har vi udsendt en spørgeskemaundersøgelse² til alle kommunalbestyrelsesmedlemmer fra 11 partier og en del lokalister i alle 98 danske kommuner, og svarene på denne giver mulighed for systematisk analyse af flere forskellige forklaringer. Undersøgelsen blev gennemført næsten tre år inde i valgperioden i efteråret 2020, hvor #MeToo-bølgen også havde ramt dansk politik, blandt andet med #enblandtos (Friis m.fl. 2020). Der var skabt en vis anerkendelse af eksistensen af chikane i politik. 2.420 kommunalbestyrelsesmedlemmer blev d. 26. oktober 2020 inviteret til at deltage, og dataindsamlingen sluttede d. 25. november 2020. Næsten 45 % (1.082) svarede på alle spørgsmål, mens yderligere 4 % (97) svarede på nogle, men ikke alle spørgsmål, hvilket efterlader en besvarelsesprocent på 49 %. Respondenterne er repræsentative for kommunalbestyrelsesmedlemmer med hensyn til deres køn, parti og geografi. Spørgeskemaundersøgelsen giver os mulighed for at vise omfanget af oplevet chikane samt at forklare det via korrelationer mellem politikernes identitet, rolle og holdning og deres oplevelse af chikane.

Spørgsmålene er udviklet på basis af 11 interviews med valgte kvinder på det lokale og parlamentariske niveau gennemført som led i undervisningen på Institut for Statskundskab i 2018-2019 af forfatteren, eksisterende spørgeskemaresultater og interviewdata (fx Amnesty 2017; Bjørgo og Silkoset 2018), såvel som mediedækning af chikaneoplevelser. Dette har hjulpet med at afdække kompleksiteten i omfanget, typen og hyppigheden af chikane.

Chikane er et flerdimensionelt fænomen og varierer i type, arena og hyppighed. I denne undersøgelse skelner jeg mellem fysisk, psykisk og seksuel chikane (jf. Bjarnegård og Zetterberg 2023b). Der kan være stor forskel på, hvad respondenter anser for at være chikane (Krook 2020; Borchorst og Agustin 2017). Derfor spurgte vi i spørgeskemaet til specifikke hændelser inden for specifikke tidsperioder for de tre former for chikane. De specifikke hændelser fremgår af tabel 1. Vi sigter mod at øge validiteten af vurderingen af chikane ved at spørge om 15 specifikke handlinger i stedet for 'i hvilket omfang er du blevet chikaneret'.

Tabel 1 Operationalisering af tre typer af chikane, intimidering og vold

Psykologisk	Seksuel	Fysisk
Blevet nedgjort eller ydmyget foran kollegaer eller vælgere	Uvelkommen berøring som fx klem, klap, knus eller kys	Uønsket fået kastet noget efter dig
Blevet snakket eller skrevet grimt til med skældsord	Uvelkommen besked eller kommentar med seksuelt indhold på sociale medier, e-mails eller sms'er	Fået trusler om at skade dig eller mennesker tæt på dig
Oplevet, at et billede florerer af dig privat eller offentligt mod din vilje	Uønskede billeder eller gaver med seksuelt indhold	Ubehagelig nærhed, som føles truende
Oplevet forsøg på at ødelægge dit omdømme	Kommentarer eller spørgsmål om dit privatliv, som virkede upassende	Uønskede skub eller puf
Fået trusler om at få ødelagt din politiske karriere	Kommentarer til dit tøj eller din krop, som virkede upassende i en professionel sammenhæng	Hærværk på dine private ejendele eller ejendom, som virkede til at være motiveret af, at du er kommunalpolitiker

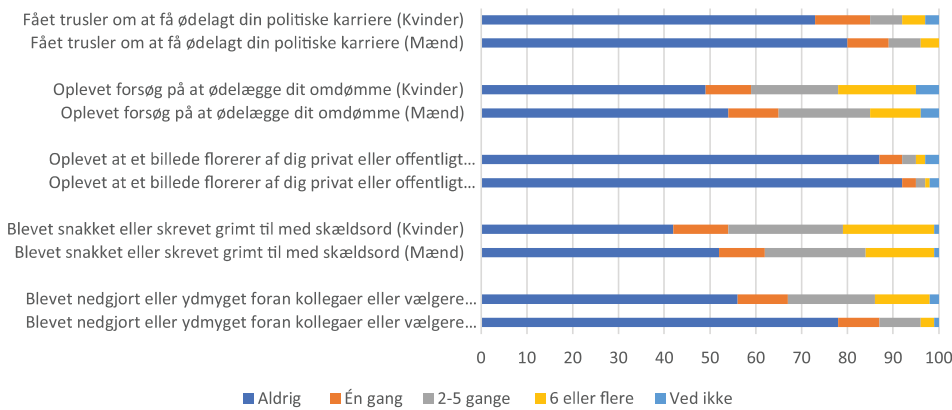
Vi har også spurgt til hyppigheden af den oplevede chikane. Vi ville undgå uklarhed og subjektive forskelle i, hvad 'ofte', 'sjældent' osv. betyder, men at bibeholde muligheden for at skelne mellem enkelte hændelser og kontinuerlig chikane uden at stille kognitivt udfordrende spørgsmål med detaljer om antallet af hændelser. Derfor anvendte vi svarkategorierne 'aldrig', 'én gang', '2-5 gange' og '6 eller flere'. Alvoren af chikane er relateret til, men ikke lineær til, hyppigheden. Der kan let argumenteres for, at have oplevet at 'Blevet snakket eller skrevet grimt til med skældsord' fem gange er mindre alvorlig chikane end at blive slået fem gange. Det er derfor hyppighed og ikke intensiteten, jeg afdækker med disse spørgsmål.

Hvor meget chikane, hvor foregår den, og hvem er afsender?

Hvor mange kommunalbestyrelsesmedlemmer har oplevet psykisk, seksuel og fysisk chikane, hvor har de oplevet det og fra hvem? Beskrivelsen er opdelt på køn for at skildre kønsforskelle uden at kontrollere for andre relevante karakteristika, hvilket jeg vender tilbage til nedenfor.

Figur 1 viser, i hvilket omfang kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet de fem konkrete former for psykisk chikane fra valgperiodens start knap tre år forud for spørgeskemaundersøgelsen. Omkring halvdelen af kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet forsøg på at få ødelagt omdømme og grimt sprog, hvorimod det at få delt billeder uden samtykke er mindst hyppigt. Der er generelt en kønsforskel, der indikerer, at kvinder er mere tilbøjelige til at have oplevet disse former for psykisk chikane, og at de har oplevet det oftere. Der er især kønsforskel, når det gælder om at blive nedværdiget og ydmyget (næsten halvdelen af kvinderne, en fjerdedel af mændene). To tredjedele (66 %) af kommunalbestyrelsesmedlemmerne i undersøgelsen har oplevet mindst en af de fem former for psykisk chikane, vi har spurgt til.

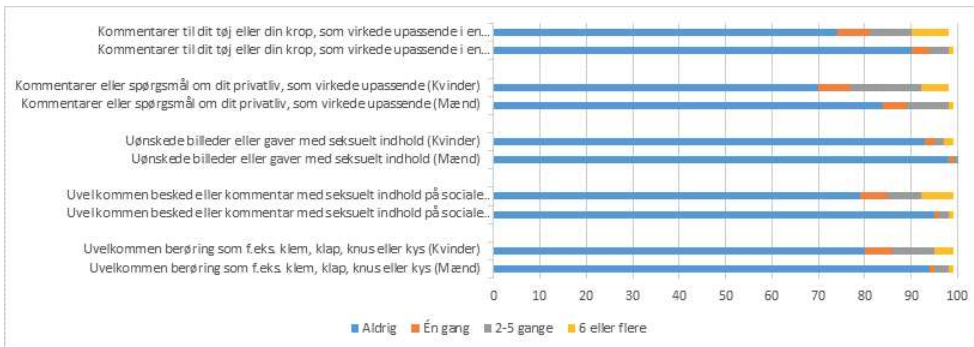
Figur 1 Psykisk chikane, intimidering og vold

Noter: N=1.082

Seksuel chikane har været i centrum i #MeToo-kampagnen såvel som i meget af litteraturen om politisk vold og chikane. Figur 2 viser, at de fem konkrete former for seksuel chikane, der er spurgt til i undersøgelsen, generelt er sjældnere end den psykiske chikane, som kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet. Deling af billeder med seksuelt indhold uden samtykke er det mindst udbredte, mens upassende kommentarer om privatlivet er mest almindeligt. Bortset fra deling af billeder er kønsforskellen tydelig. En større del af kvinderne har oplevelser med dette, og de oplever det oftere. En tredjedel (32 %) af respondenterne har oplevet mindst en af de fem former for seksuel chikane.

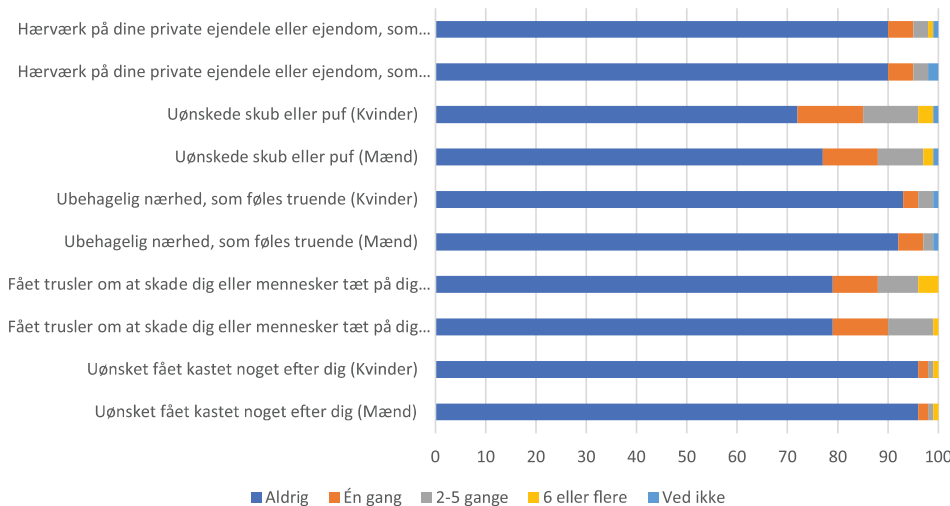
Figur 2 Seksuel chikane, intimidering og vold

Noter: N=1,082

Figur 3 viser, at sammenlignet med figur 1 og 2 er fysisk chikane mindre almindeligt end både psykisk og seksuel chikane. Det mindst almindelige er at få kastet noget efter sig, hvilket kun 4 % af kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet. Mest almindeligt er oplevelsen af at blive skubbet, hvilket cirka en fjerdedel har, efterfulgt af trusler. Der er ingen markante kønsforskelle i oplevelsen af fysisk chikane, bortset fra en lille en, når det kommer til at blive skubbet, hvilket kvinder er mere tilbøjelige til at have oplevet. Omkring en tredjedel (36 %) af kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet mindst en af de fem konkrete former for fysisk chikane, som vi spurgte ind til, i løbet af de tre år af valgperioden.

Figur 3 Fysisk chikane, intimidering og vold

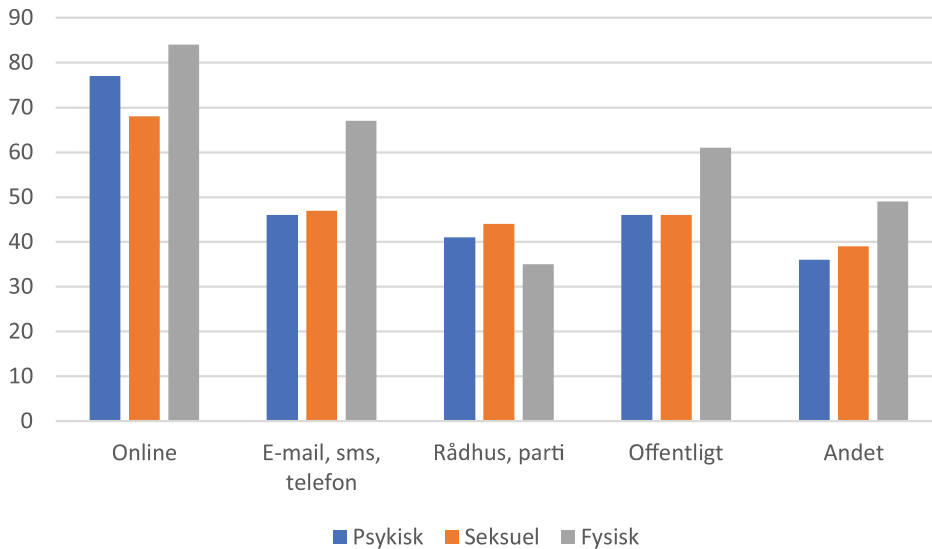

Noter: N=1.082

Kommunalbestyrelsesmedlemmerne oplever altså både psykisk, seksuel og fysisk chikane, og vi har i spørgeskemaundersøgelsen også spurgt til, hvor chikane har foregået. Dét at være folkevalgt er ikke et traditionelt job med et traditionelt arbejdssted, idet vores folkevalgte arbejder i og dermed potentielt udsættes for chikane i kommunalbestyrelsen, i partiet, i offentligheden, og privat.

Figur 4 viser, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmerne har oplevet de tre typer af chikane. 'Online' er det sted, der er angivet af flest respondenter på tværs af alle tre former for chikane. Men som vist fx i Childs' undersøgelse af det britiske parlament (2015) og andre spørgeskemabaserede undersøgelser (Every-Palmer m.fl. 2015) er chikane ikke begrænset til sociale medier. (Trusler om) fysisk chikane opleves oftere end psykisk og seksuel chikane via e-mail, sms og telefonopkald og til offentlige arrangementer, og i et mindre omfang på rådhuset eller i partiet. Dermed synes fysisk chikane at være et større problem i forhold til offentligheden. For psykisk og seksuel chikane er mønstrene stort set identiske. Online chikane er det mest almindelige, mens der ikke er nogen betydelige forskelle på tværs af de andre tre arenaer.

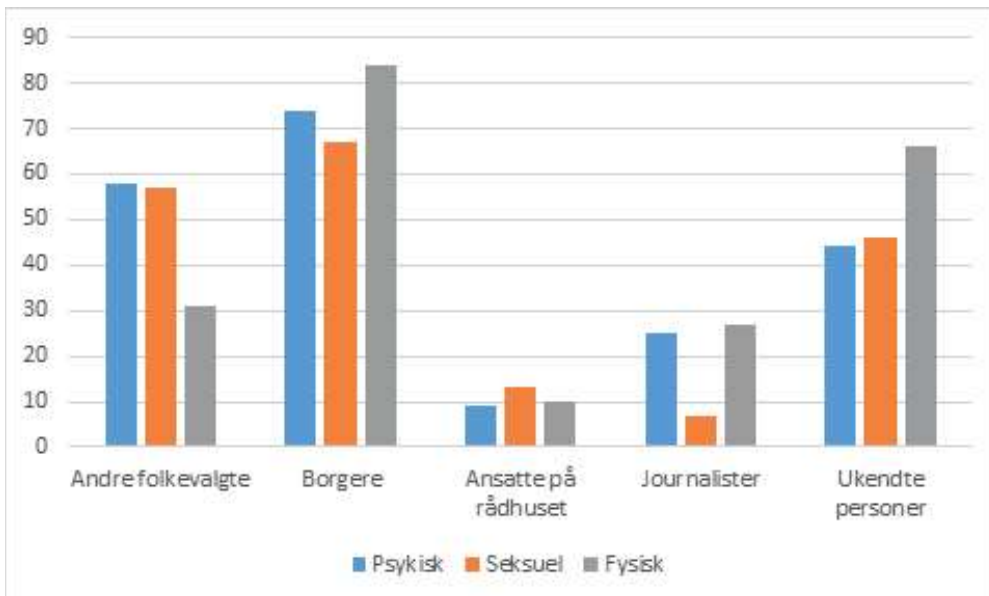
Figur 4 Hvor finder chikanen sted?

Note: Blandt respondenter, som har oplevet psykisk (N = 711), seksuel (N = 345) og fysisk (N = 389) chikane.

Hvem chikanerer vores folkevalgte repræsentanter? Figur 5 viser, hvem kommunalbestyrelsesmedlemmerne oplever chikanerer dem. Borgerne er oftest gerningsmændene, mens kollegaer og journalister er angivet meget sjældnere, og rådhusansatte nævnes mindst, undtagen i tilfælde af seksuel chikane, hvor andelen af respondenter, der angiver, at journalister har chikaneret, er meget lavere end andelen, der indikerer, at rådhusansatte har chikaneret.

Figur 5 Hvem chikanerer?

Note: Blandt respondenter, som har oplevet psykisk (N = 711), seksuel (N = 345) og fysisk (N = 389) chikane, intimidering og vold.

Mens mediernes fokus på partierne og partigrupperne som arenaer for chikane i lyset af #MeToo og #enblandtos ikke er helt ved siden af, er det vigtigt at være opmærksom på, at borgere også bidrager til at skabe et giftigt arbejdsmiljø for vores folkevalgte. 'Gerningsmænd' findes blandt alle de grupper, der er på kommunalbestyrelsesmedlemmernes mange 'arbejdspladser'. Ingen af de tre former for chikane er afgrænset til specifikke arenaer, og løsninger på problemet med chikane i politik kan derfor ikke findes kun et enkelt sted. Flere arenaer skal i spil.

Konklusion

Når folkevalgte repræsentanter oplever chikane, forværres deres arbejdsforhold. Det krænker deres personlige integritet og friheden til at repræsentere os vælgere. Det kan skade demokratiet, og det kan skævvride repræsentationen, hvis oplevelsen af chikane er skævt fordelt. Formålet med denne artikel er at vise, i hvilket omfang danske kommunalbestyrelsesmedlemmer oplever psykisk, seksuel og fysisk chikane, hvor de oplever det, hvem der er afsender, samt hvem der oftest oplever det. Resultaterne viser, at danske kommunalbestyrelsesmedlemmer i de første næsten tre år af den fireårige valgperiode (2018-2020) har oplevet chikane i et væsentligt omfang. To tredjedele af repræsentanterne har oplevet mindst én af de fem adspurgte former for psykologisk chikane, mens en tredjedel har oplevet henholdsvis seksuel eller fysisk chikane. Det er oftest borgerne, der er afsendere, efterfulgt af parti- og kommunalbestyrelseskollegaer, og i et meget mindre omfang journalister og rådhusansatte. Chikane er ikke begrænset til sociale medier, selvom det er mest udbredt der. Samlet set findes 'gerningsmænd' blandt alle de grupper, der agerer på kommunalbestyrelsesmedlemmernes mange arbejdssteder. Hverken psykologisk, seksuel og fysisk chikane er begrænset til bestemte arenaer. Det betyder, at løsninger på problemet med chikane i politik kræver en fælles indsats i forskellige sammenhænge. Kommunalbestyrelser og partier kan gøre deres del, men vælgerne og offentligheden spiller bestemt også en vigtig rolle.

Chikane i politik er for vigtigt at overlade til de folkevalgte at håndtere selv. Deres personlige integritet bliver krænket, og deres frihed til at repræsentere deres vælgere bliver skadet, når de skal håndtere chikane. Demokratiets integritet skal opretholdes, og chikane skal ikke være en pris, de folkevalgte skal betale for at være en del af det politiske system. Men det er det i de danske kommunalbestyrelser.

Noter

- 1 Artiklen er baseret på første del af Kosiara-Pedersen, Karina (2023) 'Single Ladies and Freedom of Speech. Gendered Explanations and Effects of Violence in Politics', *European Journal of Politics and Gender*. DOI: <https://doi.org/10.1332/251510821X16777808903018>
- 2 Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført af Johanne Yde Sinkjær ifm. BA-projekt og forfatteren. Stor tak til Johanne for samarbejdet, og til alle de mange kommunalbestyrelsesmedlemmer, der bidrog ved at svare på vores mange spørgsmål.

Referencer

- Amnesty (2017) Kvindelige politikere: Had og trusler er hverdag. Localized 8 April 2020 at <https://amnesty.dk/nyhedsliste/2017/kvindelige-politikere-had-og-trusler-er-hverdag>.
- Amnesty International & Kvinno (2018) DIGITAL VOLD: Kvindelige folketingspolitikere møder trusler og chikane online. Localized 23 May 2020 on <https://amnesty.dk/nyhedsliste/2017/én-ud-af-fem-danskekvinder>
- Ballington, Julie (2018) "Turning the Tide on Violence against Women in Politics: How Are We Measuring Up?" *Politics & Gender* 14 (4): 695–701.
- Bardall, Gabrielle S. (2018) "Violence, Politics, and Gender." In *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228637.013.208>
- Bardall, Gabrielle, Elin Bjarnegård & Jennifer M. Piscopo (2019). "How Is Political Violence Gendered? Disentangling Motives, Forms, and Impacts." *Political Studies*. <https://doi.org/10.1177/0032321719881812>.
- Bjarnegård, Elin (2018) Making Gender Visible in Election Violence: Strategies for Data Collection. *Politics & Gender*. Cambridge University Press, 14(4), pp. 690–695. doi: 10.1017/S1743923X18000624.
- Bjarnegård, Elin & Pär Zetterberg (2023a) *Gender and Violence Against Political Actors*. Philadelphia: Temple University Press.
- Bjarnegård, Elin & Pär Zetterberg (2023b) Introduction: Politics, Violence, and Gender, in Elin Bjarnegård & Pär Zetterberg (2023a) *Gender and Violence Against Political Actors*. Philadelphia: Temple University Press.
- Bjørge, Tore, and Emilie Silkoset (2018) "Threats and Threatening Approaches to Politicians: A Survey of Norwegian Parliamentarians and Cabinet Ministers." https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/bitstream/handle/11250/2564720/threats_and_threatening.pdf?sequence=1 (accessed April 23 2021).
- Borchorst, Anette & Lise R. Agustin (2017) *Seksuel chikane på arbejdspladsen: Faglige, politiske og retlige spor*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.
- Childs, Sarah (2015) *The Good Parliament*. Bristol: Bristol University. [k/media-library/sites/news/2016/july/2020Jul%20Prof%20Sarah%20Childs%20The%20Good%20Parliament%20report.pdf](https://www.bristol.ac.uk/media-library/sites/news/2016/july/2020Jul%20Prof%20Sarah%20Childs%20The%20Good%20Parliament%20report.pdf)
- DR (2014) *Ti Stille Kvinde*. Danmarks Radio.
- Every-Palmer, Susanna, Justin Barry-Walsh, and Michele Pathé (2015) "Violence, Stalking, Threats and Attacks Targeting New Zealand Politicians: A Mental Health Issue." *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry* 49 (7): 634–41.
- Friis, Sigrid, Freja Fokdal, Camilla Søb, Maria Gudme et al. (2020) 322 kvinder står frem i opråb: »Sexisme, seksuel chikane og magtmisbrug er overalt i vores samfund, også i de politiske partier«. *Politiken*. Located 29 February 2024 at <https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art7938422/»Sexisme-seksuel-chikane-og-magtmisbrug-er-overalt-i-vores-samfund-også-i-de-politiske-partier«>.
- Fontaine, Andie Sophia (2020) *Bullying And Sexual Violence Significantly Present In Iceland's Parliament*. Reykjavik Grapevine. Localized 28 September 2020 on <https://grapevine.is/news/2020/05/20/bullying-and-sexual-violence-significantly-present-in-icelands-parliament/>.
- Herrick, Rebekah & Lori D. Franklin (2019) Is it Safe to Keep This Job? The Costs of Violence on the Psychological Health and Careers of US Mayors. *Social Science Quarterly* 100 (6): 2047–58.
- Håkansson, Sandra (2021) Do women pay a higher price for power? Gender bias in political violence in Sweden. *Journal of Politics*. <https://doi.org/10.7910/DVN/TQ9TK1>
- Inter-Parliamentary Union (2016) *Sexism, Violence, and Violence against Women Parliamentarians*. Geneva: Inter-Parliamentary Union. Localized 23 April 2021 on <https://www.ipu.org/resources/publications/issue-briefs/2016-10/sexism-violence-and-violence-against-women-parliamentarians>.
- Inter-Parliamentary Union (2018) *Sexism, Violence and Violence against Women in Parliaments in Europe*. Issues Brief, October 2018. Localized at <https://www.ipu.org/resources/publications/issue-briefs/2018-10/sexism-violence-and-violence-against-women-in-parliaments-in-europe> (accessed April 23 2021).

- Institut for Menneskerettigheder (2019) *Undersøgelse af chikane og trusler mod folketingskandidater 2019*. Available at: <https://menneskeret.dk/nyheder/folketingskandidater-oplever-chikane-trusler> (Accessed 11 September 2020)
- Krook, Mona Lena (2017) Violence against Women in Politics. *Journal of Democracy* 28(1): 74–88.
- Krook, Mona Lena (2018a) Westminster Too: On Sexual Violence in British Politics. *Political Quarterly* 89 (1): 65–72.
- Krook, Mona Lena (2018b) Violence against Women in Politics: A Rising Global Trend. *Politics & Gender* 14(3): 1–3.
- Krook, Mona Lena (2020) *Violence Against Women in Politics*. Oxford: Oxford University Press.
- Krook, Mona Lena & Juliana Restrepo Sanín (2016) Violence against Women in Politics: A Defense of the Concept. *Política y Gobierno* (2): 459–90.
- Krook, Mona Lene & Juliana Restrepo Sanín (2019) The Cost of Doing Politics? Analyzing Violence and Violence against Femal Politicians. *Perspectives on Politics*, 1-16.
- Krook, Mona Lene & Juliana Restrepo Sanín (2020). “The Cost of Doing Politics? Analyzing Violence and Violence against Female Politicians”. *Perspectives on Politics* 18(3): 740-755.
- Okimoto, Tyler G. & Victoria L. Brescoll (2010) The Price of Power: Power Seeking and Backlash against Female Politicians. *Personality and Social Psychology Bulletin* 36(7): 923–36.
- Politico (2020) Denmark’s delayed #Metoo Movement, Politico September 23rd 2020 (by Eline Schaaf) <https://www.politico.eu/article/denmark-delayed-metoo-movement/>
- Schneider, Paige & David Carroll (2020) Conceptualizing More Inclusive Elections: Violence against Women in Elections and Gendered Election Violence. *Policy Studies* 41 (2–3): 172–89.
- Soulsby, Laura K. & Bennett, Kate (2017) When Two Become One: Exploring Identity in Marriage and Cohabitation. *Journal of Family Issues* 38(3): 358–380. DOI 10.1177/0192513X15598547
- Thomas, Melanee (2018) Personalism, Personalization and Gender, in William P. Cross, Richard S. Katz & Scott Pruyers (red) *The Personalization of Democratic Politics and the Challenge for Political Parties*. London: ECPR Press/Rowman & Littlefield International.
- Thomas, Sue, Rebekah Herrick, Lori Franklin, Marcia Godwin, Eveline Gnabasiak & Jean Schroedel (2019) Not for the Faint of Heart: Assessing Physical Violence and Psychological Abuse against U.S. Mayors State and Local Government Review 51(1): 57–67.
- TV2 (2020) Partiernes skjulte overgreb.
- Ward, Stephen & Liam McLoughlin (2020) Turds, traitors and tossers: the abuse of UK MPs via Twitter. *The Journal of Legislative Studies* 26(1): 47-73. doi.org/10.1080/13572334.2020.1730502